

Medborgarskap

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om svenskt medborgarskap. Motionerna handlar om bl.a. en förkortad tidsram för att ansöka om svenskt medborgarskap, språk- och samhällskunskapstest, att alla barn som föds i Sverige ska beviljas svenskt medborgarskap från födseln och en förstärkning av medborgarskapets symbolvärde.

I betänkandet finns fyra reservationer (SD, C, KD).

Behandlade förslag

19 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Medborgarskap	5
Reservationer	11
1. Medborgarskap, punkt 1 (SD)	11
2. Medborgarskap, punkt 1 (C)	12
3. Uppvärdering av medborgarskap, punkt 2 (SD, KD)	12
4. Medborgarskap för barn, punkt 3 (KD)	13
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Medborgarskap

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:175 av Amir Adan (M),

2015/16:514 av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP),

2015/16:560 av Hillevi Larsson och Monica Green (båda S) yrkande 2,

2015/16:853 av Sara Karlsson och Lars Eriksson (båda S),

2015/16:3048 av Johanna Jönsson m.fl. (C) yrkande 2,

2015/16:3111 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 22–28.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

2. Uppvärdning av medborgarskap

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 34–36 och

2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

Reservation 3 (SD, KD)

3. Medborgarskap för barn

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 37 och

2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

Reservation 4 (KD)

Stockholm den 17 mars 2016

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Carina Ohlsson (S), Mikael Cederbratt (M), Phia Andersson (S), Markus Wiechel (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Yilmaz Kerimo (S), Rickard Persson (MP), Lotta Finstorp (M), Kerstin Nilsson (S), Linus Bylund (SD), Emma Carlsson Löfdahl (L), Aron Modig (KD), Teresa Carvalho (S), Christina Høj Larsen (V) och Johanna Jönsson (C).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i detta betänkande 19 motionsyrkanden om svenskt medborgarskap som väcktes under allmänna motionstiden 2015/16. Folkpartiet har under behandlingen av ärendet bytt namn till Liberalerna.

En redovisning av motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Medborgarskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en förkortad tidsram för att ansöka om svenskt medborgarskap, språk- och samhällskunskapstest, att alla barn som föds i Sverige ska beviljas svenskt medborgarskap från födseln och en förstärkning av medborgarskapets symbolvärde.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (C), 3 (SD, KD) och 4 (KD).

Gällande ordning

Bestämmelser om medborgarskap finns i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap, förkortad MedbL. Enligt förarbetena bygger lagen på två grundprinciper. Den ena av dessa är härstamningsprincipen, som innebär att föräldrarnas medborgarskap är avgörande för ett barns medborgarskap. Den andra grundprincipen är att statslöshet ska undvikas.

I lagens portalparagraf slås fast att det svenska medborgarskapet är ett rättsligt förhållande mellan medborgaren och staten som medför rättigheter och skyldigheter för båda parter (1 §). Medborgarskapet förenar alla medborgare och står för samhörighet med Sverige. Medborgarskapet representerar det formella medlemskapet i det svenska samhället och är en grund för folkstyrelsen. Det svenska medborgarskapet är ett juridiskt förhållande mellan staten och medborgaren som innebär både friheter, rättigheter och skyldigheter.

Ett barn förvärvar svenskt medborgarskap vid födelsen, om en förälder till barnet är svensk medborgare, eller en avlidet förälder till barnet var svensk medborgare vid sin död (2 §). Sedan den 1 april 2015 överförs medborgarskapet automatiskt, oavsett vilken av föräldrarna som har svenskt medborgarskap (10 §). Det innebär att ett barn alltid blir svensk medborgare vid födelsen om en förälder till barnet är det. Att medborgarskapet överförs från en förälder till ett barn ger uttryck för den s.k. härstamningsprincipen.

Svenskt medborgarskap kan i vissa fall förvärfvas genom anmälan. Ett barn som föds i Sverige och som sedan födelsen är statslöst förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har permanent uppehållstillstånd och hemvist här i landet (6 §). Ett barn som inte har svenskt medborgarskap och har permanent uppehållstillstånd i Sverige och hemvist här i landet sedan tre år eller, om barnet är statslöst, två år förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet (7 §).

Sedan den 1 april 2015 gäller att anmälan om svenskt medborgarskap för barn som vid födelsen inte erhåller medborgarskap i något annat land, dvs. barn som är statslösa, kan lämnas in fram till den dag då barnet fyller 18 år, förutsatt att barnet har permanent uppehållstillstånd i Sverige (10 §).

Medborgarskap kan även förvärfvas genom ansökan, s.k. naturalisation. Med naturalisation avses att en person efter ansökan tas upp som medborgare genom ett särskilt beslut (11 §). För att kunna få svenskt medborgarskap genom naturalisation ska en utländsk medborgare med permanent uppehållstillstånd ha varit bosatt i Sverige i minst fem år, en statslös och flykting i minst fyra år och en nordisk medborgare i minst två år. Den som är gift, lever i ett registrerat partnerskap eller är sambo med en svensk medborgare sedan minst två år tillbaka kan ansöka om svenskt medborgarskap redan efter tre år i Sverige. I samtliga fall krävs att sökanden ska ha fyllt 18 år, ha styrkt sin identitet, ha permanent uppehållstillstånd i Sverige samt ha haft och kunna förväntas ha ett hederligt levnadssätt. Det finns inte någon absolut rätt att få svenskt medborgarskap genom naturalisation, även om sökanden uppfyller dessa krav. I stället är det staten som, efter en prövning inom ramen för en rimlig tolkning av medborgarskapslagen, avgör om en person bör tas upp som svensk medborgare.

Den som ansöker om svenskt medborgarskap måste enligt huvudregeln kunna styrka sin identitet. Detta kan göras genom att sökanden uppvisar ett hemlandspass eller en identitetshandling i original eller att en nära släkting intygar identiteten. Den som inte kan styrka sin identitet får naturaliseras om han eller hon sedan minst åtta år har hemvist här i landet och gör det sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig (12 §).

Av 10 § MedbL följer att ett barn under vissa förutsättningar får svenskt medborgarskap i och med att en förälder till barnet blir svensk medborgare genom anmälan enligt bestämmelserna i 5, 7, 8 eller 9 § MedbL.

Enligt 29 § MedbL ska kommunerna ordna s.k. medborgarskapsceremonier minst en gång om året för att formellt välkomna nya medborgare och uppmärksamma medborgarskapets betydelse för gemenskap och tillhörighet i samhället.

Motioner

I motion 2015/16:175 av Amir Adan (M) begärs ett tillkännagivande om en lagändring som möjliggör för alla med uppehållstillstånd i Sverige och som gjort allt för att styrka sin identitet, att ansöka om svenskt medborgarskap efter fem år. Motionären anser att enskilda inte ska straffas för situationen i sina hemländer som de inte råder över och inte heller rör de för att Sverige inte godkänner vissa pass eller id-handlingar från vissa länder, bl.a. Afghanistan och Somalia.

I partimotion 2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 22 begärs ett tillkännagivande om vikten av att stärka medborgarskapets betydelse. Enligt motionärerna behövs tydligare riktlinjer och minimikrav för

att upprätthålla en starkare koppling mellan medborgarskap och nationell identitet. I yrkandena 23–27 begärs tillkännagivanden om att grundläggande krav för medborgarskap ska vara att man har varit bosatt i Sverige i minst tio år, att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett språktest och därmed visat sig ha anammat det svenska språket i tal och skrift och efter att ha godkänts i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om svenskt samhällsliv. Den sökande ska även i samband med ansökan om medborgarskap ha varit självförsörjande de senaste fyra åren och uppvisa en klanderfri vandel samt underteckna en deklaration där han eller hon bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

I motion 2015/16:3111 av Marcus Wiechel (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om ökat symbolvärde i medborgarskapet. Motionären anser att regeringen bör återkomma med förslag på hur det svenska medborgarskapets symbolvärde kan stärkas. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om ökade krav för svenskt medborgarskap. Enligt motionären bör regeringen ta fram förslag på hur kraven kan utformas. Medborgarskapet medför inte bara rättigheter utan även skyldigheter, och fler krav än i dag bör ställas för att förvärva svenskt medborgarskap. Bland annat bör det även ställas krav på språkkunskaper och grundläggande kunskap om hur det svenska samhället är uppbyggt och fungerar.

I kommittémotion 2015/16:3048 av Johanna Jönsson m.fl. (C) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda dels en förkortad tidsram för att kunna ansöka om medborgarskap, dels införande av medborgarskap efter födelseland. Motionärerna anser att den tid inom vilken en person måste ha sin hemvist i Sverige generellt bör förkortas till tre år och att principen om medborgarskap efter födelseland, territorialprincipen, bör utredas.

I motion 2015/16:514 av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP) begärs ett tillkännagivande om att införa territorialprincipen samt härstamningsprincipen vid bestämmande av medborgarskap för barn. Motionärerna anser att det bör bli enklare för barn som föds i Sverige att beviljas svenskt medborgarskap. Härstamningsprincipen bör kompletteras med territorialprincipen, som har sin utgångspunkt i vilket land barnet föds.

I partimotion 2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om vikten av att uppvärdera det svenska medborgarskapet. Enligt motionärerna bör kraven för medborgarskap kompletteras med undervisning i samhällsorientering. För att tydliggöra medborgarskapets betydelse bör kommunerna ordna offentliga medborgarskapsцерemonier för att välkomna nya medborgare och ge alla som blir svenska medborgare och svenskar som blir myndiga en medborgarbok. Vidare bör de som avser att leva i Sverige under lång tid få möjlighet att förvärva svenskt medborgarskap. Barn som föds i Sverige bör beviljas svenskt medborgarskap genom föräldrarnas anmälan, om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd och båda vårdnadshavarna är överens om det. Motionärerna anser

också att statslösa barn bör få svenskt medborgarskap automatiskt om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd i Sverige.

I motion 2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 34 begärs ett tillkännagivande om vikten av att uppvärdera det svenska medborgarskapet. I yrkande 35 begärs ett tillkännagivande om att den som ansöker om medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering. Motionärerna anser att kraven för medborgarskap bör kompletteras med att den som ansöker om medborgarskap ska ha kunskap om det svenska samhället för att på ett aktivt sätt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter. I yrkande 36 begärs ett tillkännagivande om medborgarskaps-ceremonier och medborgarbok. Enligt motionärerna bör medborgarskapet stärkas genom att kommunerna arrangerar offentliga medborgarskaps-ceremonier för att välkomna nya medborgare. Vidare bör kommunerna ge nya medborgare och svenskar som blir myndiga en medborgarbok som innehåller information om de rättigheter och skyldigheter som följer av svenskt medborgarskap. I yrkande 37 begärs ett tillkännagivande om att barn som föds i Sverige genom anmälan ska få svenskt medborgarskap. Enligt motionärerna bör barn som föds i Sverige beviljas svenskt medborgarskap genom anmälan av föräldrarna, om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd och båda vårdnadshavarna är överens om det. Statslösa barn bör beviljas svenskt medborgarskap automatiskt om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd i Sverige.

I motion 2015/16:560 av Hillevi Larsson och Monica Green (båda S) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om medborgarskap för statslösa palestinier. Enligt motionärerna bör palestinier och statslösa palestinier som haft sin hemvist i Sverige i fem år beviljas svenskt medborgarskap.

I motion 2015/16:853 av Sara Karlsson och Lars Eriksson (båda S) begärs ett tillkännagivande om att sänka trösklarna så att alla barn som föds i Sverige får svenskt medborgarskap automatiskt om barnet har en förälder som har permanent uppehållstillstånd och varit folkbokförd i Sverige i minst fem år. Vidare bör det utredas om det är möjligt att ytterligare sänka trösklarna för svenskt medborgarskap för barn som föds i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Medborgarskapet har både ett symboliskt och ett reellt värde i en tid av ökad rörlighet över gränser. I den nyligen ändrade medborgarskapslagen slås fast att det svenska medborgarskapet är förknippat med betydelsefulla rättigheter och skyldigheter för den enskilde. Medborgarskapet är det formella medlemskapet i samhället och utgör en grund för demokratin i Sverige. Medborgarskapet förenar alla medborgare och står för samhörighet med Sverige. Sedan den 1 april 2015 är det också obligatoriskt för kommunerna att en gång per år anordna ceremonier för nya svenska medborgare i syfte att högtidlighålla deras nya medborgarskap. Välkommandet är frivilligt för den enskilde och får utformas efter i kommunerna skiftande förutsättningar och förhållanden. Med

beaktande av de regeländringar som nyligen gjorts anser utskottet inte att det finns skäl att föreslå tillkännagivanden om det svenska medborgarskapets innebörd och betydelse eller att ge ut en medborgarbok.

I Sverige pågår det ett omfattande utvecklingsarbete som syftar till ett hållbart mottagande av nyanlända i hela landet och snabbare etablering i arbets- och samhällslivet. Regeringen har tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna enats kring ett flertal insatser, bl.a. om att det ska ges svenskundervisning och obligatorisk samhällsorientering under asyltiden och att verksamheter som främjar kontakter med och deltagande i samhällslivet ska förstärkas. Utskottet noterar att en särskild utredare har i uppdrag att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. Utredaren ska bl.a. analysera hur insatser som stöder en framtida etablering i samhälls- och arbetslivet, t.ex. språkutbildning, kan komma in i asylmottagandet. Uppdraget ska delredovisas senast den 16 januari 2017 samt redovisas slutligt senast den 31 oktober 2017.

Utskottet välkomnar det arbete som pågår. Det är viktigt att språkutbildning och samhällsorientering sätts in så tidigt som möjligt för asylsökande och nyanlända. Utskottet är dock inte berett att ställa sig bakom krav på språk- eller samhällskunskapstest för att kunna beviljas svenskt medborgarskap.

Det finns flera anledningar till att styrkt identitet är ett krav för att kunna beviljas svenskt medborgarskap. Medborgarskapet innebär långtgående rättigheter och är, till skillnad från många andra gynnande beslut, inte en absolut rättighet för den enskilde. I stället är det fråga om en exklusiv rätt för staten att inom ramen för medborgarskapslagen avgöra om en person ska beviljas medborgarskap eller inte. Ett rimligt krav är då att sökandens identitet ska vara känd. Styrkt identitet är vidare en förutsättning för att det ska kunna göras en fullgod prövning av övriga villkor för naturalisation som exempelvis kravet på hederligt levnadssätt.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson angav i ett svar på en skriftlig fråga om att göra medborgarskapsprocessen mer likvärdig bl.a. att det också är av betydelse att det inte är möjligt att ompröva ett beslut om medborgarskap som fattats på felaktiga grunder, t.ex. oriktig identitet. Vidare medför hemvistkravet på minst åtta år för den som inte kan styrka sin identitet större möjligheter att bedöma trovärdigheten av de uppgifter sökanden lämnar och ger bättre förutsättningar för att bedöma om den uppgivna identiteten är riktig (svar på skriftlig fråga 2015/16:128).

Enligt utskottets mening får hemvistkravet på minst åtta år för den som inte kan styrka sin identitet anses väl avvägt. Utskottet anser därför inte att hemvisttiden för att ansöka om svenskt medborgarskap bör förkortas eller förlängas. Utskottet är inte heller berett att förkorta tidsgränsen för vissa grupper.

Svensk medborgarskapslagstiftning bygger huvudsakligen på härstamningsprincipen, dvs. att föräldrarnas medborgarskap är avgörande för ett barns medborgarskap. Medborgarskap kan också erhållas genom bl.a. adoption eller naturalisation. Kraven för naturalisation i Sverige är i jämförelse med andra

länder låga. Grundkraven är fem års vistelsetid och permanent uppehållstillstånd. För flyktingar och statslösa räcker fyra års vistelsetid. Den 1 april 2015 infördes nya regler som underlättar för barn att bli svenska medborgare. Kvinnor och män likställs numera, vilket innebär att ett barn alltid blir svensk medborgare vid födseln om en av föräldrarna är det. Vidare har barns möjligheter att bli svensk medborgare underlättats genom kortare tidskrav på permanent uppehållstillstånd och bosättning i Sverige. Även tidsperioden för anmälan om svenskt medborgarskap har förlängts för statslösa barn. Utskottet kommer att följa tillämpningen av de nya reglerna och ser i nuläget ingen anledning att se över eller förändra reglerna om förvärv av svenskt medborgarskap för barn.

Utskottet har i ett tidigare betänkande tagit ställning till frågor om krav för svenskt medborgarskap (bet. 2013/14:SfU17). Utskottet noterade då att för att få svenskt medborgarskap ska en utlänning ha haft och kunna förväntas ha ett hederligt levnadssätt. Utskottet menade att misstanke om brott kan leda till att en ansökan om medborgarskap avslås. Vidare kan även annan misskötsamhet, såsom försummelse att betala skatteskulder och underhållsskulder, leda till att en ansökan avslås. Utskottet ställde sig därför inte bakom krav på att införa en särskild lojalitetsförklaring m.m. som villkor. Utskottet vidhåller sitt ställningstagande. Utskottet anser inte heller att det som villkor för svenskt medborgarskap bör krävas att den sökande ska ha varit självförsörjande de senaste fyra åren.

Med det anförda anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden med anledning av motionerna 2015/16:175 (M), 2015/16:3111 (SD) yrkandena 1 och 2, 2015/16:3126 (SD) yrkandena 22–28, 2015/16:3048 (C) yrkande 2, 2015/16:514 (FP), 2015/16:2567 (KD) yrkandena 34–37 och 2015/16:2978 (KD) yrkande 3, 2015/16:560 (S) yrkande 2 och 2015/16:853 (S), varför de avstyrks.

Reservationer

1. Medborgarskap, punkt 1 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Linus Bylund (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2015/16:3111 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2 samt
 2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 22–28 och
 avslår motionerna
 2015/16:175 av Amir Adan (M),
 2015/16:514 av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP),
 2015/16:560 av Hillevi Larsson och Monica Green (båda S) yrkande 2,
 2015/16:853 av Sara Karlsson och Lars Eriksson (båda S) och
 2015/16:3048 av Johanna Jönsson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Medborgarskapet medför inte bara rättigheter utan även skyldigheter. Det behövs tydligare riktlinjer och minimikrav för att upprätthålla en starkare koppling mellan medborgarskap och nationell identitet. Det bör ställas fler krav än i dag för att beviljas svenskt medborgarskap. Ett grundläggande krav för medborgarskap bör vara att sökanden har varit bosatt i Sverige i minst tio år. Vidare bör sökanden ha godkänts i ett språktest och därmed visat sig ha anammat det svenska språket i tal och skrift samt i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om hur svenska samhället är uppbyggt och fungerar. I samband med ansökan om medborgarskap bör sökanden även ha varit självförsörjande de senaste fyra åren och uppvisat en klanderfri vandel. Den som söker medborgarskap bör även underteckna en deklaration där denna bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler. Regeringen bör återkomma med förslag på hur kraven kan utformas samt hur det svenska medborgarskapets symbolvärde kan stärkas.

2. Medborgarskap, punkt 1 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3048 av Johanna Jönsson m.fl. (C) yrkande 2 och

avslår motionerna

2015/16:175 av Amir Adan (M),

2015/16:514 av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP),

2015/16:560 av Hillevi Larsson och Monica Green (båda S) yrkande 2,

2015/16:853 av Sara Karlsson och Lars Eriksson (båda S),

2015/16:3111 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 22–28.

Ställningstagande

Den tid som en person måste ha sin hemvist i Sverige för att kunna ansöka om svenskt medborgarskap bör generellt förkortas till tre år. Regeringen bör därför utreda en förkortad tidsram för att kunna ansöka om medborgarskap. Vidare bör regeringen utreda möjligheterna att införa principen om medborgarskap efter födelseland, den s.k. territorialprincipen.

Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det anförda.

3. Uppvärdering av medborgarskap, punkt 2 (SD, KD)

av Markus Wiechel (SD), Linus Bylund (SD) och Aron Modig (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkandena 34–36 och

2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

Ställningstagande

Det svenska medborgarskapet bör uppvärderas. Den som söker medborgarskap bör genomgå undervisning i samhällsorientering och få kunskap om det svenska samhället för att på ett aktivt sätt kunna utöva sina medborgerliga rättigheter och skyldigheter. Medborgarskapet stärks av att kommunerna arrangerar offentliga medborgarskapsцерemonier för att välkomna nya medborgare. Utöver medborgarskapsцерemonier bör kommunerna ge nya medborgare och svenskar som blir myndiga en medborgarbok som innehåller information om de rättigheter och skyldigheter som följer av svenskt medborgarskap. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

4. Medborgarskap för barn, punkt 3 (KD)

av Aron Modig (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 37 och
2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 i denna del.

Ställningstagande

Det är inte rimligt att barn som föds i Sverige kan beviljas svenskt medborgarskap först efter en viss tid. Barn som föds i Sverige ska räknas som svenskar och bör beviljas svenskt medborgarskap genom föräldrarnas anmälan, om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd och båda vårdnadshavarna är överens om det. Statslösa barn bör beviljas svenskt medborgarskap automatiskt vid födseln om en av föräldrarna har permanent uppehållstillstånd. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:175 av Amir Adan (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en lagändring som möjliggör för alla människor med uppehållstillstånd i Sverige, som gjort allt i sin makt för att styrka sin identitet, att ansöka om svenskt medborgarskap efter fem år och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:514 av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa territorialprincipen jämte härstamningsprincipen vid bestämmandet av medborgarskap för barn och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:560 av Hillevi Larsson och Monica Green (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medborgarskap för statslösa palestinier och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:853 av Sara Karlsson och Lars Eriksson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka trösklarna för att automatiskt få svenskt medborgarskap när det gäller barn som föds i Sverige, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppvärdera medborgarskapets betydelse och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som söker medborgarskap ska ha genomgått undervisning i samhällsorientering och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medborgarskapsceremonier och medborgarbok och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn som föds i Sverige genom anmälan ska få svenskt medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2978 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att uppvärdera medborgarskapets betydelse och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3048 av Johanna Jönsson m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förkortad tidsram innan man kan ansöka om medborgarskap samt att utreda medborgarskap efter födelseland och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3111 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat symbolvärde i medborgarskapet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade krav för svenskt medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att stärka medborgarskapets betydelse och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att grundläggande krav för medborgarskap ska vara att man har varit bosatt i Sverige i minst tio år och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett språktest och därmed visat sig ha anammat det svenska språket i tal och skrift och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sökande endast ska beviljas medborgarskap efter att ha godkänts i ett samhällskunskapstest och därmed uppvisat grundläggande kunskaper om svenskt samhällsliv och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sökande i samband med ansökan om medborgarskap ska ha varit självförsörjande de senaste fyra åren och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sökande i samband med ansökan om medborgarskap ska uppvisa en klanderfri vandel och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en person som ansöker om medborgarskap bör underteckna en deklaration där denna bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att

respektera svenska lagar och övriga samhällsregler och tillkännager detta för regeringen.